

Abstrakt:

Tato diplomová práce se zabývá textovou složkou v učebnicích češtiny jako cizího jazyka. Cílem práce je na základě vybraných strukturních aspektů textu (vyplývající z teoretické části) charakterizovat a analyzovat obsah a způsob prezentace výkladové i nevýkladové textové složky (psané a obrazové) vybraných učebnic češtiny jako cizího jazyka z hlediska jejího účelu a její funkce vzhledem k charakteru učebnice.

Zvláštní důraz je přitom kladen na tematickou oblast genderu a její uplatnění a projevy v daných učebnicích. Po teoretickém vhledu do genderové problematiky obecně i následně se speciálním zaměřením na učebnice následuje analýza textové složky učebnic z hlediska koncepce, vybíraných témat, prezentovaných hodnot a potřeb, způsobu zobrazování žen a mužů nejen v ilustracích, ale i prostřednictvím jazykových prostředků a vytvoření tzv. obrazu ženy a muže v tomto typu učebnic. Tento rozbor je proveden mimo jiné prostřednictvím tzv. průvodců učebnicemi, tzn. postav objevujících se v jednotlivých kapitolách, provázející danými tématy v kontextu celé učebnice, napomáhající k její větší atraktivitě a zvládnutí procesu učení.

Teoretická část práce obsahuje kapitoly rozebírající témata jako komunikace a komunikát, text, didaktický text, funkce, strukturní komponenty a parametry didaktického textu, didaktický text se zaměřením na cizí jazyk, výběr obsahu didaktického textu a jeho jazyková realizace v učebnicích cizího jazyka, vizuální složka didaktického textu se zaměřením na cizí jazyk, představení vybraných aspektů učebnic češtiny jako cizího jazyka, gender ve společnosti a ve škole a gender v učebnicích. Praktická část poté v úvodní sekci analyzuje vybrané strukturní aspekty textu v konkrétních učebnicích češtiny jako cizího jazyka a následně se soustředí na rozbor těchto učebnic z hlediska genderového.

Klíčová slova:

Text, didaktický text, komunikace, komunikát, učebnice, čeština jako cizí jazyk, gender